

Dodatek k ŠVP ZUV č. 4

Název školního vzdělávacího programu:

Uměním k tvořivosti – tvořivostí ke kultuře – kulturou k hodnotám lidství

Školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání

Škola:

Základní umělecká škola Vítězslavy Kaprálové Brno, příspěvková organizace

Adresa školy:

Palackého tř. 70, 612 00 Brno

Ředitelka školy: Jana Sapáková

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2017

Dodatek k ŠVP ZUV č. 4 byl projednán na pedagogické poradě dne 29. 8. 2017 a zapsán pod čj. 15/ 2017.

Brno 30. 8. 2017

.....
Jana Sapáková,
ředitelka školy

Tímto dodatkem se upravuje dokument „Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Vítězslavy Kaprálové v Brně“ ve znění platných dodatků od 1. 9. 2017.

Obsah dodatku: do stávající vzdělávací nabídky školy se zařazuje studijní zaměření Hra na baskřídlovku.

5.22 Studijní zaměření HRA NA BASKŘÍDLOVKU (HRA NA DECHOVÉ NÁSTROJE)

CHARAKTERISTIKA STUDIJNÍHO ZAMĚŘENÍ

Baskřídlovka je trubkovitý žesťový nástroj. Je oválně stočena, takže vypadá jako malá tuba. Nejčastěji je laděna v B. Dělí se na dva typy: Tenor a Baryton (eufonium). Baskřídlovka je nástrojem příbuzným trombonu. Ve výuce ji lze využít také v případech, kdy žák nedosahuje požadovaných fyzických dispozic ke hře na trombon. Toto je umožněno především díky strojivu, které při hře nevyžaduje natolik vyvinuté paže jako snížcová technika trombonu. Baskřídlovka má jemný, líbivý zvuk a uplatnění nachází převážně v souborové hře. Má nezastupitelné místo v dechových orchestrech, ať už malých či velkých. Velmi zřídka se uplatňuje jako nástroj sólový.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na baskřídlovku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební teorie a praxe	1	1	1	1	1						
Speciální hudební nauka						1	1				

Poznámka: Předměty Hra na baskřídlovku a Hudební teorie a praxe jsou povinné vyučovací předměty, Komorní a souborová hra, Sborový zpěv a Speciální hudební nauka mají povahu povinně volitelného předmětu. Výuku těchto předmětů mohou ve výjimečných případech na doporučení třídního učitele navštěvovat i žáci nižších ročníků.

Učební osnovy povinných vyučovacích předmětů:

Předmět

HRA NA BASKŘÍDLOVKU

Přípravné studium (výuka se uskutečňuje v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně)

Žák:

- popíše části nástroje a jak s nástrojem zacházet
- popíše techniku správného dýchání a tvoření tónu
- dle svých individuálních možností ovládá základní návyky a dovednosti (držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem)
- rozumí základním hudebním pojmům (zvuk, výška a délka tónu, nota, klíč, osnova, takt)
- umí vytleskat rytmus
- čte noty a dodržuje správný rytmus
- zahraje vybrané lidové písně nebo jednoduché přednesové skladby

Základní studium

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- umí popsat části nástroje a jak s nástrojem zacházet (péče o nástroj, hygiena)
- dokáže se orientovat v základních rytmických hodnotách

- dbá na uvolněný postoj při hře a správné držení nástroje
- dbá na správné nasazování nátrubku na rty
- zvládá základy správného dýchání a funkci jazyka při tvoření tónu
- zvládá nasazení a vydržování dlouhých tónů
- osvojil si přesné nasazení a zakončení tónu
- dle svých individuálních schopností hraje stupnice s b a jednoduché etudy
- dokáže zahrát jednoduchou píseň nebo jednoduchou skladbu

2. ročník

Žák:

- dokáže si uvědomit a dbá na základní dovednosti (správný postoj při hře, držení nástroje)
- dokáže s ohledem na svoji fyzickou vyspělost využít bráničního dýchání
- dbá na kvalitu tónu
- je schopen rytmické kontroly
- je schopen hry v dynamických odstínech (p - f)
- rozliší tempová označení, tóninu, takt i předznamenání
- je schopen hry v celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- dle svých individuálních technických možností zvládá hru durových stupnic do 4 b
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- má snahu o technicky a výrazově hlubší hudební projev

3. ročník

Žák:

- umí správně držet nástroj, dodržuje správný postoj při hře
- má fixovány správné dechové návyky
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- dbá na lehkost a uvolněnost od nádechu až po dokončení fráze
- dle svých individuálních dispozic omezuje tlak nátrubku na rty
- vydržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- dle svých individuálních možností hraje durové stupnice do 4 b a 4 # a jejich tónické kvintakordy
- dle svých individuálních dispozic zvládá hru legato a staccato
- zahraje jednoduchou melodii podle sluchu
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- zvládá hru jednoduchých přednesových skladeb s doprovodem klavíru
- podle svých schopností a dovedností zvládá souhru s druhým nástrojem

4. ročník

Žák:

- při rozehrání užívá dechových a nátiskových cvičení
- zvládá základy retního legáta ve střední poloze nástroje
- popíše a při hře využívá správnou funkci bránice a břišních svalů
- dbá na kvalitu tónu
- je schopen hry v rychlejším tempu
- kombinuje legato a staccato
- hraje s využitím dynamického odstínění (pp – ff, crescendo – decrescendo)
- umí zahrát lehká cvičení, zaměřená na zdokonalení nátisku a přiměřeně náročné přednesové skladby i s doprovodem
- zvládá základy hry z basového klíče
- dokáže zahrát durové i mollové stupnice do 4 # a 4 b a jejich akordy v obratech a v artikulacích v rozsahu přiměřeném svému věku a nátiskovým dispozicím
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v komorních nebo souborových uskupeních
- dokáže elementárně zhodnotit svůj výkon

5. ročník

Žák:

- zvládá hru ve větším tónovém rozsahu
- dbá na správnou intonaci a kvalitu tónu
- ovládá nátisková cvičení
- omezuje tlak nátrubku na rty
- je schopen praktikovat dynamické odstíny ve skladbě
- dokáže se orientovat v jednoduchém notovém zápisu a tento zahrát z listu
- umí interpretovat lehké skladby s doprovodným nástrojem a orientuje se v souhře s jiným nástrojem
- hraje durové i mollové stupnice do 4 b a 4 # a jejich tónické kvintakordy v rozsahu dvou oktáv v odpovídajícím tempu
- dle svých individuálních možností zvládá hru z basového klíče
- hraje technicky náročnější skladby v rychlejším tempu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- umí zhodnotit svůj výkon a porovnat ho s ostatními

6. ročník

Žák:

- zvládá hru s větší intonační jistotou a dynamickými odlišnostmi
- dle svých individuálních schopností zvládá retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- hraje v rychlejším tempu
- vydržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu
- při hře aplikuje agogiku
- zvládá hru z basového i houslového klíče
- hraje durové i mollové stupnice s b a # s akordy v rozsahu dvou oktáv
- ovládá elementární transpozice úměrně svým schopnostem
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z paměti
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- uplatňuje se v souborových uskupeních
- umí zhodnotit svůj výkon a porovnat ho s ostatními

7. ročník

Žák:

- umí používat při hře všechny dosud získané dovednosti, zkušenosti a znalosti
- dokáže samostatně naladit svůj nástroj
- umí dodržovat dynamická, tempová a výrazová označení ve prospěch hrané skladby
- hraje všechny durové i mollové stupnice s b a # včetně akordů v rozsahu dvou oktáv
- při čtení not odlišuje melodické frázování
- ovládá hru v basovém stejně jako v houslovém klíči
- je schopen samostatně nastudovat skladbu přiměřené obtížnosti
- samostatně ladí s dalším či doprovodným nástrojem
- transponuje úměrně svým schopnostem
- je schopen podle svého individuálního hudebního vývoje rozlišit výrazové prostředky různých stylových období a žánrů
- je schopen samostatného výběru přednesové skladby různých hudebních žánrů a obtížností dle svých možností a schopností
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu
- samostatně pracuje s kvalitou tónů
- je schopen objektivního zhodnocení vlastního výkonu

II. STUPEŇ

Přípravné studium II. stupně (výuka se uskutečňuje v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně)

Žák:

- ovládá správné držení těla a držení nástroje
- správně vydechuje a nadechuje
- se pohybuje dle nátlkových schopností v rozsahu: tenor c1 - g2, baryton B - f1
- dokáže zahrát durové a mollové stupnice
- ovládá hru-legato, staccato, tenuto
- při interpretaci skladeb se orientuje v daných obdobích

I. ročník

Žák:

- na základě všech svých doposud získaných znalostí a dovedností umí a dokáže uplatnit všechny technické i výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- dle schopností zvyšuje tónový rozsah
- samostatně se orientuje v notovém zápise
- hraje z listu i z paměti
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu, barevnost nástroje
- dokáže věnovat dostatečně patřičnou péči svému nástroji a zvládá samostatně řešit drobné technické problémy spojené s nástrojem
- Interpretuje skladby různých období, ve kterých se orientuje

II. ročník

Žák:

- umí vytvořit, rozlišovat a pracovat s různou zvukovou barvou tónu a jeho kvalitou
- dokáže ve skladbě najít a využívat vhodná místa pro nádechy bez přerušování frází
- upevnil a zdokonalil své nátlkové schopnosti (hru legato apod.)
- zvládá hru dvojitého staccata (slabiky t, k) na elementární úrovni
- je schopen samostatně nastudovat skladbu přiměřené obtížnosti
- svůj oblíbený styl a žánr uplatní při výběru hudebního repertoáru
- při nastudování skladby využívá všech dostupných médií

III. ročník

Žák:

- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- dle svých individuálních dispozic ovládá melodické ozdoby
- dle svých individuálních dispozic zvládá hru dvojitého staccata (slabiky t, k)
- zahraje z paměti náročnější skladbu
- hraje z listu podle svých individuálních schopností
- orientuje se v různých slohových obdobích, rozlišuje mezi jednotlivými obdobími a jejich skladebnou technikou

IV. ročník

Žák:

- samostatně studuje zadanou látku
- dokáže zahrát všechny stupnice dur a moll
- pohybuje se v tónovém rozsahu: tenor c1 - c3, baryton B - b1
- interpretuje z paměti náročnější skladby
- se profiluje podle svých zájmů a preferencí

Studium pro dospělé (výuka se uskutečňuje v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně)

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního vzdělávacího plánu výuky, navrženého pedagogem a zaneseného v třídní knize.

Předmět

HUDEBNÍ TEORIE A PRAXE

vzdělávací obsah viz SZ Hra na klavír

Povinně volitelné předměty:

KOMORNÍ A SOUBOROVÁ HRA (smyčcové nástroje)

vzdělávací obsah viz SZ Hra na housle

SBOROVÝ ZPĚV

vzdělávací obsah viz SZ Sólový zpěv (od 4. ročníku I. stupně)

SPECIÁLNÍ HUDEBNÍ NAUKA

vzdělávací obsah viz SZ Hra na klavír

